

objektum 55 darab 10–11. századi sírból és 57 darab késő bronzkori, szarmata és Árpád-kori telepobjektumból (ház, árok, gödör, cölöplyuk) tevődött össze. Összesen kb. 1800 m² területet tártunk fel.

A késő bronzkori telepet egy ház (266. sz.) képviselte. A telepobjektumok többsége szarmata korú volt. Napvilágra került 9 szarmata korú földbe mélyített és egy cölöpház, valamint több élelem- és szeméttároló gödör. A házakban egy kivételével nem volt tüzelőberendezés. A lelőhely DK-i részében számos, valószínűleg szarmata korú cölöplyuk került elő. Ezek helyenként rendszert alkottak, amiből kisebb cölöpépületekre következtethetünk.

Feltártuk a 10–11. századi temető D-DK-i részét. Az eddigi ásatások során mintegy 215 sír került napvilágra. Az ez évi ásatási terület, illetve a temető DK-i részén előke-
rült néhány cölöpszerkezetes és füles, valamint számos padmalyos sír. A sírokból sima, nyitott és S-végű, ezüst- és bronz hajkarikák, nyitott végű állatfejes és egyéb bronz karperecek, ezüst és bronz pántgyűrűk, gyöngyök, bronz fülesgombok, fenőkövek, csiholók, bronzcsörgők, vaskések, vasnyílhegyek kerültek elő. Az ideai ásatással teljesen feltártuk a temetőt. A viszonylag kis sírszámú temető használatának idejét a 10. század első felétől a 11. század első harmadáig állapíthatjuk meg.

A lelőhely D-i részén egy Árpád-kori településrészlet is napvilágra került. Feltártunk 3 házat és számos árok részletet. Az egyik házban kőből épített kemence (251. sz.) helyezkedett el.

A feltárást a Millenniumi Emlékbizottságtól pályázati úton kapott 1,75 M forintból finanszíroztuk.

GALLINA ZSOLT

162. Ikervár, Katolikus templom

(Vas megye) KÖ

A 2000. június 26. és július 21. között tartó kutatás ideje alatt a következő alapvető megállapításokat tehetjük.

A templom hajója és szentélye is a 15. századra keltezhető. A szentélyben gótikus patronos kifestés és barokk falfestmény részlete került elő. Különösen értékes a festett kőből faragott, áttört mérműves pastoforium.

A torony barokk, kivéve a kaput, mivel azt a gótikus nyugati kapu részleges áthelyezésekor építették be.

A mai karzat 19. század végi az aranyozott fejezetű öntött vas tartóoszloppal. Többféle karzatalap mellett a protestáns időre keltezhetően körbeépített karzatalap is került elő.

Különböző korszakokra tehető a rendkívül változatos padozat, mely több ponton beszakadt; a 18. századig történő folyamatos temetkezések miatt egyenetlenül és erőteljesen megsüllyedt. A gótikus fal alapozási mélységénél jóval mélyebbre nyúló sírok miatt a kavicsos altalaj helyett a templom belsejében humuszban gazdag, jó vízáteresztő, laza talaj alakult ki.

Az épület szellőztető lábazata alatt vastagon rákent cementsimítás tovább gátolja a diffúz pára távozását. A

mischunggal felragasztott lábazathoz a járdát lejtés nélkül ragasztották. A fent említett okok miatt az épület nedves.

A barokk pilaszterek jól megépítettek és a szilárd altalajra építették őket. Így a gótikus, kis mélységre épített alapfalak, melyek mellől kiásták az eredeti altalajt, szintén vezetik a nedvességet.

A felszivárgó nedvesség miatt a közeljövőben táblásan fog lezuhanni a nemes vakolat az épület külsején.

Ugyanakkor a kutatás során kiderült, hogy az épület külsején lévő 16. századi többszínű kifestés megmaradt, az É-i oldalon a sekrestye padlásán a mai napig megtekinthető. A geometrikus reneszánsz festés kijelöli az egykori párkánymagasságot és a sarkokat is szépen keretezi. Külső rekonstrukció javíthatna az épület külsején.

HAJMÁSI ERIKA

163. Inárcs, Szent György templom

(Pest megye) Á, Kk

A régóta ismert középkori templomhely feltárására egy millenniumi emlékpark építése miatt került sor. A kilenc hétig tartó feltárás során tisztáztuk az elpusztult középkori Szent György templom építési periódusait. A legkorábbi félköríves szentélyzáródású Árpád-kori egyházi épület É-i alapfalából maradt meg in situ részlet, mely agyagba rakott három vízszintesen fektetett kváderkő sorból állt. Teljes külső hossza 9,4 m, szélessége kb. 5,45 m, falvastagsága 80 cm.

A második periódusban a korai templom É-i falát meghagyva, ehhez É felől építettek egy kb. 2 m szélességű, kétsejtes helyiséget a korai templom teljes hosszában. Valószínűleg ugyanekkor bővítették ki a templom hajóját Ny felé 3,95 m-es külső hosszal a korai hajó szélességében. A kiszedett alapozások törmelékes habarccsal, apró kövekkel történt betöltését tudtuk kibontani. Eredeti, vízszintes téglából rakott, nagyobb kövekkel kombinált alapozás-részlet csupán a DNy-i sarokban maradt meg. A templom szentélyét is bővítették megőrizve az egyenes szentélyzáródást. Itt is csak a kitermelt alapozási árokba visszahullott törmelék rajzolta ki a szentély vonalát. (Külső hossz: 18,2 m, szélesség: 9 m)

